

МАЛИНА

Основні шкідники

2026 рік

ФАЗА РОЗВИТКУ	ШКІДНИК, ШКІДЛИВІСТЬ	
Березень – квітень, фаза «набрякання бруньок» (за температури повітря вище +5°C)	КЛІЩ ЗВИЧАЙНИЙ ПАВУТИННИЙ (<i>Tetranychus urticae</i> Koch.) Кліщі руйнують епідерміс листка, порушують фізіологічні функції рослини. Листя деформується, стає зморшкуватим і схожим на перекинаний човен. Зісподу листя знебарвлюється і біліє, а зверху – жовтіє і стає шорстким, прожилки коротшають і викривляються. Часто здається, що кущ уражений вірусним захворюванням. Присутність шкідника на стовбурі свідчить про запущену стадію зараження. Уся рослина вкривається павутиною, листя опадає, цвітіння і розвиток бутонів зупиняється. Ці кліщі надають перевагу теплову і сухому повітрю	
	ПОПЕЛИЦІ — ЛИСТКОВА МАЛИНОВА (<i>Amphorophora rubi</i> Kalt.) та ПАГОНОВА МАЛИНОВА (<i>Aphis ideae</i> Goot.) Переносник вірусних захворювань. Личинки висмоктують сік з бруньок знизу молодих листків, що врешті скручуються. Ріст пагонів пригнічується, пагони деформуються	
«Розпукування бруньок – розвиток пагонів – поява суцвіття»	ДОВГОНОСИК МАЛИНОВО-СУНИЧНИЙ (<i>Anthonomus rubi</i> Hrbst.) Пошкоджує малину, ожину, суницю, троянду, шипшину. Спочатку жуки живляться листками, вигризаючи в них отвори, потім переходять на бутони і виїдають їхній вміст. Бутони засихають	
	ЖУК МАЛИНОВИЙ (<i>Byturus tomentosus</i> F.) На малині в бутонах спостерігаються широкі отвори, що захоплюють більшу частину бутона, часто пошкоджені квіти. Жуки скелетують листя малини між жилками, після чого спостерігаються поздовжні розриви з нерівними краями. Личинки пошкоджують плоди малини зовні та всередині, окремі кістянки засихають, частіше біля основи плодоніжки та в плодоніжці добре помітні глибокі ходи. Ягоди набувають потворної форми, погано розвиваються, схильні до гниття, особливо в сиру, вологу погоду	
	СКОСАР ЛЮЦЕРНОВИЙ (<i>Otiorrhynchus ligustici</i> L.) Жуки згризають точку росту, молоді стебла, частинки листків. Личинки знищують молоді корінці, проїдають ходи всередині кореня, підгризають центральний корінь, виїдають серцевину кореня	

ФАЗА РОЗВИТКУ	ШКІДНИК, ШКІДЛИВІСТЬ	
	ТРАЧ МАЛИНОВИЙ (<i>Cladins tener</i> Zald.) Личинки, що вийшли з яєць, живляться на нижньому боці листків, спочатку скелетуючи їх, а потім вигризаючи дірки	
Фаза «цвітіння»	ОЛЕНКА ВОЛОХАТА (<i>Epicometes hirta</i> Poda.) Жуки виїдають з квіток пиляки та маточку, обгризають пелюстки	
Друга половина травня	СОВКА ОЗИМА (<i>Agrotis segetum</i> L.) Гусениці пошкоджують і живляться кущами малини	
Після цвітіння – «формування ягід»	МУХА МАЛИНОВА СТЕБЛОВА (<i>Pegomyia rubivora</i> Cog.) Може знищити 70–80% стебел малини поточно-го року. Раптово і різко в'януть окремі пагони. Крім малини, муха може пошкоджувати ожину та спірею. Пагони серповидно згинаються, починаючи з верхівки чорніють і в'януть. Біля їхньої основи видно кільцевий хід, усередині якого червоточина і білі личинки	
	ГАЛИЦЯ МАЛИНОВА ПАГОНОВА (<i>Lasioptera rubi</i> Heeg.) Наприкінці літа на однорічних пагонах у нижніх частинах, на висоті зазвичай 10–40 см від землі, можна побачити різного розміру нарости і помаранчевих личинок, розміром до 2,5 мм. Нарости можуть мати різну форму і розмір. Ці ознаки чітко видно після опадання листя	
	ЛИСТОВІЙКА СІТЧАСТА (<i>Adoxophyes orana</i> Hb.) Гусениці першого покоління скелетують листя під захистом павутинного сплетіння. Пізніше листки згортаються у вигляді кульок або сплітаються по 2–3 в грудки. Личинки пошкоджують плоди, виїдаючи значні ділянки. Гусениці другого покоління на першому етапі скелетують нижню сторону листової пластинки, пізніше поїдають їхню м'якоть, залишаючи недоторканими лише жилки. Руйнуються і плоди, личинки вигризають ділянки на поверхні і у верхньому шарі м'якоті	

Навчання та готові рішення

Інститут захисту рослин НААН

Поштова адреса:

вул. Васильківська, 33, м. Київ, 03022, Україна

Тел.: +38 (044) 257-11-24; **E-mail:** plant_prot@ukr.net

Сайт: <http://ipp.gov.ua>

